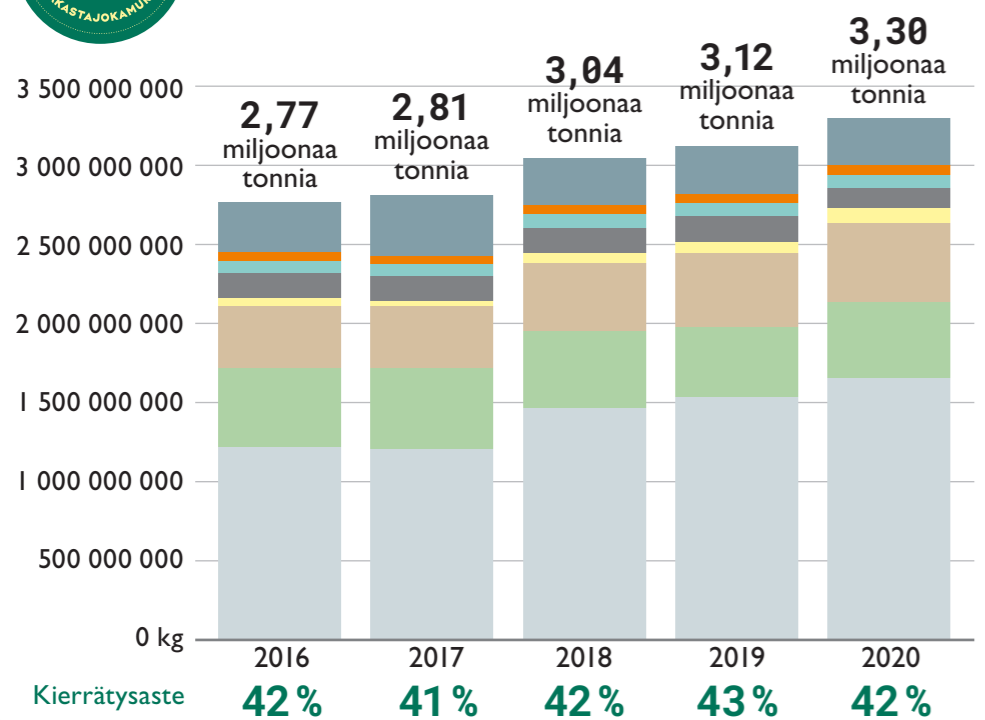

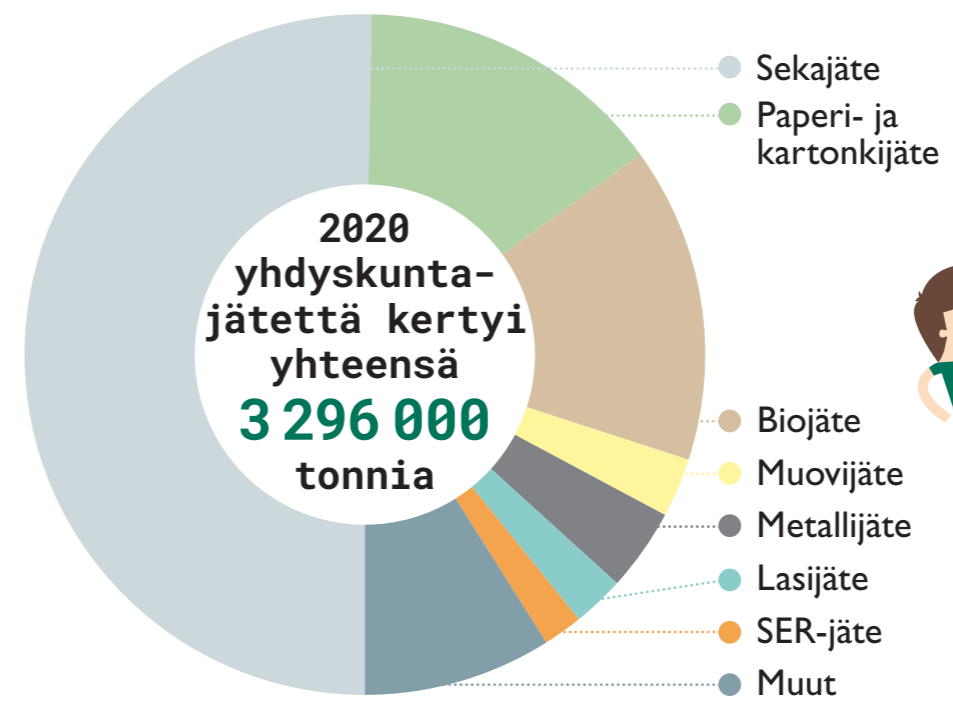
Suomen yhdyskuntajätteen määrä kasvaa, eikä kierrätysaste nouse riittävästi. EU:n tavoite on kaukana.

Yhdyskuntajätteen kierrätysaste vuonna 2020 oli **42%**

EU-maiden yhdyskuntajätteen kierrätysasteen tulee olla **55%** vuonna 2025 ja **65%** vuonna 2035

- Muut
- SER
- Lasijäte
- Metallijäte
- Muovijäte
- Biojäte
- Paperi- ja kartonkijäte
- Sekajäte

Vuonna 2020 yhdyskuntajätettä kertyi **596 kg/henkilö**

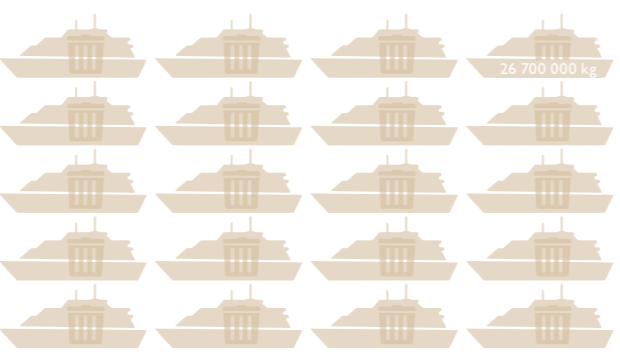
Yhden henkilön jättemäärä kasvoi **31 kg** vuodesta 2019

Sekajätettä kertyi yli 1,6 miljoonaa tonnia ja sitä oli **yli 50 %** kaikesta yhdyskuntajätteestä

2020 yhdyskuntajätettä kertyi 3,3 miljoonaa tonnia. Jättemäärän hillintään tarvitaan lisää tekoja ja rohkeutta!

Vuoden 2020 kaikki biojätteet kierrättämällä olisi saatu polttoainetta vuodeksi* **yli 150 000 kaasautolle**

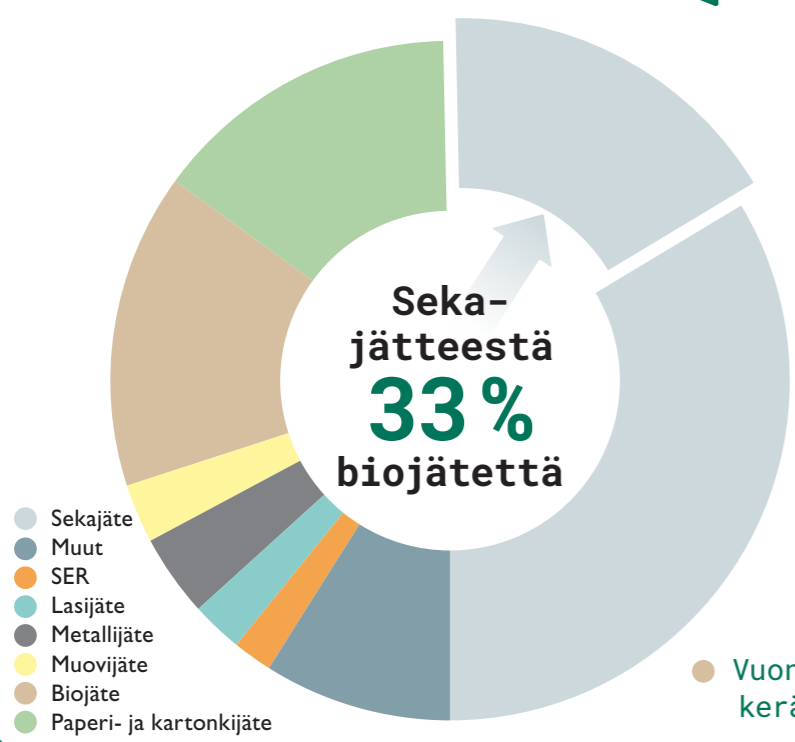

Sekajätteeseen laitettiin kierrätyskelpoista biojätettä **20** suuren matkustaja-autolautan painon verran

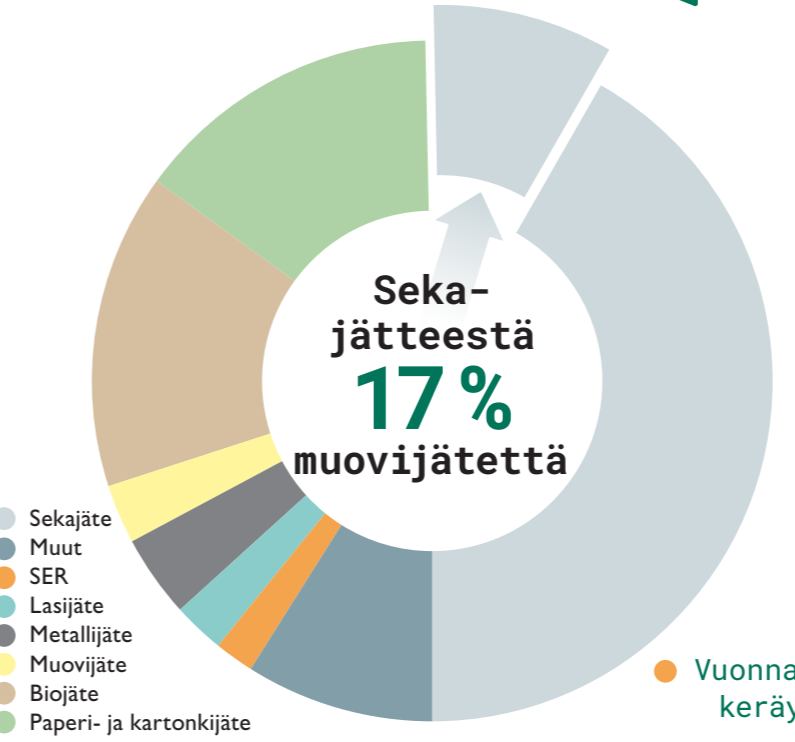
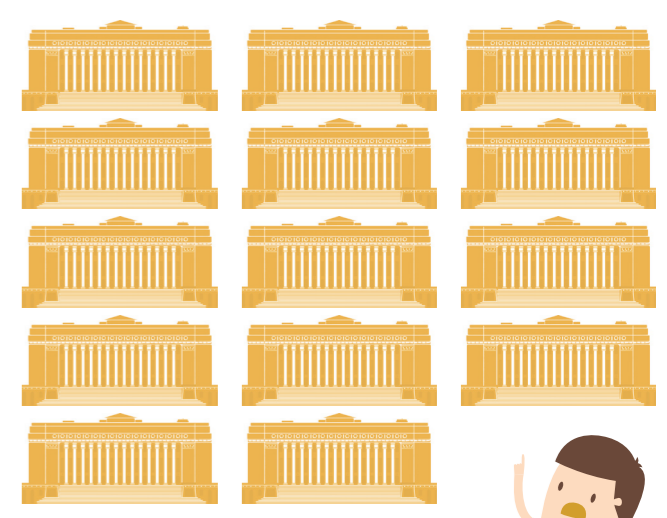
Erilliskeräykseen biojätettä lajiteltiin 494 279 000 kg, eli yli 18 suuren matkustaja-autolautan painon verran.

Vuonna 2020 biojätettä lajiteltiin erilliskeräykseen 6 % enemmän kuin edellisvuonna.

- Sekajäte
- Muut
- SER
- Lasijäte
- Metallijäte
- Muovijäte
- Biojäte
- Paperi- ja kartonkijäte

50% vuoden 2020 sekajätteestä olisi ollut kierrätyskelpoista bio- tai muovijätettä!

- Sekajäte
- Muut
- SER
- Lasijäte
- Metallijäte
- Muovijäte
- Biojäte
- Paperi- ja kartonkijäte

Sekajätteeseen kertyi muovijätettä määrä, joka täyttäisi **14** eduskuntataloa!

Vuonna 2020 muovijätettä lajiteltiin erilliskeräykseen 24 % enemmän kuin edellisvuonna.

* 18 000 km/vuosi henkilöautolla. Lähteet: Tilastokeskus, Suomen Kiertovoima KIVO / Koostumustietopankki © Suomen ympäristökeskus SYKE. 2022

Sekajätteeseen päätyy kierrätyskelpoista jätettä. Kun lajittelet, jäte päätyy uuden tuotteen raaka-aineeksi.

Kiitos kun lajittelet!

Tarkista oman alueesi lajitteluohjeet verkosta: www.biojate.info/lajittelu

Biojäte

- hedelmien, vihannesten ja munien kuoret sekä ruoan tähteet
- kahvin porot ja suodatinpaperit
- teen lehdet ja teepussit (myös naru, lappu ja niitti)
- biohajoavat astiat
- kasvinosat ja kuihtuneet kukat
- pehmpaperit (talouspaperit, lautasliinat ja nenäliinat) – tarkista oman alueesi ohje!

Ruoka on parasta syötynä!

Korona-aikana nuhapaperit sekajätteeseen

Biojättesastiaan ei kuulu mikään maatumaton tai kompostoitumaton jäte!

Pakkausmuovi

- elintarvikkeiden tyhjät muoviset pakkaukset, kuten jogurttipurkit, leviterasiat sekä valmisruoka-, leikkele- ja juustopakkaukset
- muovikassit, -pussit ja -kääreet sekä kuplamuovi
- muovipakkaukset, joissa on metallinen sisäpinta, kuten kahvi- ja teepussit
- tyhjät muovipullot, -purkit ja -kanisterit litistettynä, korkit ja kannet erikseen
- tyhjät muoviset pesuaine-, sampoo- ja saippuapullot
- myös musta muovi ja styroxpakkaukset

Pyyhkäise tai huuhtelee ja valuta ruoka-pakkaukset

Pakkausmuovin keräysastiaan ei kuulu sellofaani, tuorekelmu, muoviaterimet eikä PVC/03/3-muovi. Eikä myöskään muovilelut, pulkat, tiskiharjat, rikkinäiset ämpärit tai muu kodintavara. Ne lajitellaan sekajäteastiaan tai Sortti-asemien muovinkeräykseen.

Paperi

- sanoma- ja aikakauslehdet
- mainosposti, esitteet ja muut vastaavat painotuotteet
- kirjekuoret (myös ikkunalliset)
- puhelin- ja tuoteluettelot
- pehmeäkantiset kirjat
- kovakantiset kirjat kannet poistettuina
- piirustus- ja lehtiöpaperit
- valkoisesta paperista tehty paperikassit

Teippejä, etikettejä ja niittejä ei tarvitse poistaa

Paperinkeräysastiaan ei kuulu pehmpaperi, lahjapaperi, märkä tai likainen paperi, pahvi tai kartonki eikä ruskea paperi tai paperikassit.

Kartonki ja pahvi

- huuhdellut kartonkiset nestepakkaukset, kuten jogurtti-, maito- ja mehutölkit (myös alumiinivuoratut)
- kartonkipakkaukset, kuten muro-, keksi- ja valmisruokapakkaukset
- paperipussit, kuten jauho- ja leipäpussit (muovi-ikkuna ei haittaa)
- paperikassit
- käärepaperit, kuten kopiopaperin kääreet
- munakennot
- talous- ja wc-paperin hylsy
- voimapaperi ja ruskeat kirjekuoret
- ruskea pahvi ja aaltopahvi

Huuhtelee, valuta ja litistä kartongit ja pahvit

Teippejä, etikettejä ja niittejä ei tarvitse poistaa

Kartonki- ja pahvikeräysastiaan ei kuulu märkä tai likainen pahvi tai kartonki eikä lahjapaperi. Ne laitetaan sekajätteisiin.

Metalli

- metallikannet ja -korkit
- säilyke- ja juomatölkit
- alumiinivuorat ja -foliot
- tuikkukynttilöiden metallikuoret
- tyhjät aerosolipurkit (jotka eivät hölsky tai pihise)
- pienet metalliputket ja -kaapelit
- tyhjät ja kuivat maalipurkit
- pienet metalliesineet, jotka mahtuvat keräysastiaan

Huuhtelee ja valuta säilyketölkit

Metallinkeräysastiaan ei kuulu akut tai paristot (= vaarallisen jätteen keräys) eikä koneet tai sähkö-/atk-laitteet (= sähkölaitteiden keräyspisteet esimerkiksi laitteita myyvien kauppojen yhteydessä).

Lasi

- värilliset ja värittömät lasipullot ja lasipurkit

Poista korkit ja kannet, huuhtelee & valuta

Lasinkeräysastiaan ei kuulu (rikkoutuneet) lamput, juomalasit tai mikit, kuumuutta kestävä lasi, (rikkinäiset uunivuorat, kahvipannut), posliini, keramiikka tai kristalli eikä ikkuna-, peili- tai opaalilasi.

Vaarallinen jäte

- paristot ja akut
- energiansäästölamput ja loisteputket
- lääkkeet, neulat ja ruiskut
- painepakkaukset, kuten aerosolipurkit (jos hölskyy tai pihisee)
- jäteöljyt, öljynsuodattimet ja muut öljyiset jätteet
- määrät maalit, liimat, lakat ja liuottimet
- emäksiset pesu- ja puhdistusaineet
- torjunta- ja desinfiointiaineet
- voimakkaat hapot kuten rikkihappo
- sammuttimet ja kaasupullot
- uudenvuodentinat ja elohopeakuumemittarit

Sekajäte

- purukumit
- hygieniatuotteet kuten terveystiteet, tamponit ja vaipat
- tuorekelmu, sellofaani ja muoviaterimet
- PET-muovista valmistetut kartio-teepussit
- rikkoontuneet juomalasit ja kuumuuden kestävä lasiastiat
- rikkinäinen posliini, keramiikka, ikkunalasi ja peililasi
- hehku- ja halogeenilamput sekä sulakkeet
- likaiset tekstiilit
- rikkinäiset kengät ja sateenvarjot
- kierrätyskelvoton nahka, keino nahka ja kumi
- kierrätyskelvottomat CD- ja DVD -levyt, C- ja videokasetit

Sekajäteastiaan ei kuulu kierrätyskelvoinen tavara tai materiaali, joille on omat keräysastiansa, eikä sähkölaitteet tai vaarallinen jäte (akut, paristot).

Korjaa, tuunaa, lahjoita tai myy kaikki käyttökelpoinen tavara!

♥ #rakastajokamura ♥ @circwaste ♥ @sykeinfo
♥ biojate.info ♥ materiaalitkiertoon.fi ♥ syke.fi

Kiitos kun lajittelet!

Tarkista oman alueesi lajitteluohjeet verkosta: www.biojate.info/lajittelu

Mistä tunnistaa kierrätykseen kelpaavat muovilaadut?

Muovinkeräykseen saa laittaa vain pakkausmuovia. **Ruoka-**pakkausissa käytetyt muovilaadut sopivat käytännössä aina pakkausmuovi-jäteastiaan, esimerkiksi einesruoka-pakkaukset, jogurttipurkit, muoviset hedelmä- ja pakastepussit ja kääreet. Sen sijaan pakasterasiat, muviaterimet, tuorekelmu tai sellofaani eivät ole pakkausmuoveja vaan sekajätettä.

PVC-muovia (03/3) ei saa laittaa muovinkeräykseen, mutta sitä ei juuri käytetä ruokapakkauksissa.

Kuinka puhtaita kierrätykseen laitettavien muovipakkauksten tulee olla?

Pakkauksen ei tarvitse olla putipuhdas, mutta **enimmät tähteet tulee huuhtaista pois kylmällä vedellä tai pyyhkäistä käytetyllä servetillä tai nenäniinalla.** Pakkausjätteen tulee olla sen verran puhdasta, että sitä voisi huoletta säilyttää kotona parisen viikkoa.

Jos pakkaus on niin likainen, että pikainen huuhtelu ei riitä, pakkaus on parempi laittaa sekajätteisiin. Jätteitä ei pidä tiskata lämpimällä vedellä ja saippualla, mutta esimerkiksi vedenkeitin yli-määrävetä tai perunoiden ja pastan poiskaadettavia keitinvesiä voi hyödyntää pakkausten huuhteluun.

Minne kuuluvat pakkaukset, joissa on muovia sekä metallia?

Muoviset teepussipakkaukset ja jogurttipurkkien kannet, joissa näyttää olevan metalliset sisäpinnat kuuluvat pakkausmuovi-jäteastiaan. Pakkaus lajitellaan sen mukaan, mitä materiaalia siinä on painon mukaan enemmän.

Tee rypistystesti, jos olet epävarma, mihin astiaan roska kuuluu: Ota pakkaus käteesi ja purista kätesi nyrkkiin ja avaa. Jos roska suoristuu, se on enimmäkseen muovia ja voit laittaa sen muovinkeräykseen. Jos roska jää ryttyyn, se kuuluu metalliroskiin.

Minne mustat muovipakkaukset kuuluvat? Voiko ne laittaa muovinkeräykseen? Entäs styrox-pakkaukset?

Mustat muovipakkaukset ja styroxin voi laittaa muovinkeräykseen.

Tällä hetkellä joitakin mustia muovilaatuja ja styroxia ei pystytä hyödyntämään muovinkierrätyslaitoksessa tunnistustekniikan rajoitusten vuoksi. Tekniikkaa kuitenkin kehitetään jatkuvasti ja mustan muovin sekä styroxin saa nykyäänkin laittaa muovinpakkausten keräykseen. Muovit, jotka eivät sovellu kierrätykseen, erotellaan kierrätyslaitoksella polttoon.

Miksi on tärkeää saada biojäte pois sekajätteestä? Tuleehan jätteestä polttamallaakin energiaa. Onko biokaasun tuotannosta ylijääneille jäännöksille riittävästi käyttöä?

Jätteenpolttolaitoksessa märkä biojäte on haitaksi, koska biojätteessä olevan veden haihduttaminen kuluttaa enemmän energiaa kuin tuottaa sitä. Lisäksi **biojäte sekajätteenä painaa paljon** eikä ole kannattavaa kuljettaa sitä kauaksi poltettavaksi, sillä kuljetuksissa kuluu energiaa.

Ruokajätteen sisältämä **suola on haitallista poltto-**laitoksen laitteistoille ja lyhentää niiden käyttöikää.

Biokaasuntuotannossa biojätteistä voidaan hyödyntää sekä jätteen energia- että ravinnesisältö ja lisäksi saadaan palautettua sen sisältämä hiili takaisin maaperään. **Biokaasun kysyntä kasvaa jatkuvasti** ja jäännöksestä kehitetään korkeammalle jalostettuja lannoitustuotteita.

Voiko teepussin laittaa biojätteisiin (myös paperilapun, narun ja niitin)?

Koko teepussin voi laittaa biojätteisiin. Mahdollisista pienistä niiteistä ei ole haittaa biojätteen hajoamisprosessissa.

PET-muovista valmistetut kartionmuotoiset teepussit tulee laittaa sekajätteeseen.

Miksi lautas- ja nenäliinat kannattaa laittaa biojätteeseen? Eikö niistä tule enemmän hyötyjä sekajätteen poltossa?

Lajittelemalla pehmopaperit (paperiset käsipyyhkeet, talouspaperit sekä lautas- ja nenäliinat) biojätteisiin (omaan kompostiin tai biojäte-keräysastiaan), ne **päätyvät uudelleen luontoon kasvualustaksi.**

Monilla jätelaitoksilla **biojätteistä tuotetaan ensin biokaasua,** jolloin biojäte ehtii elinkaarensa aikana tuottamaan myös energiaa ennen palautumistaan maaperään hiilenä ja ravinteina.

Materiaalikiertojen sulkemiseksi on **tärkeää säilyttää raaka-aineet materiaalina mahdollisimman pitkään.** Jos pehmopaperit poltetaan, menetetään niiden sisältämä orgaaninen aines hiilidioksidina ilmaan.

Minne seiniin liimautuvat "fläppi-paperit" kuuluvat?

Fläppi-paperit kuuluvat sekajätteisiin.

Mistä löytyy hyviä sähköisiä lajitteluoppaita?

hsy.fi/jäteopas-sivulle voi syöttää roskan nimeltä ja kone neuvoo mihin jätejakeeseen se kuuluu.

hsy.fi/lajittelu-sivulta löytyy eri jätejakeiden yksityiskohtaisemmat ohjeet.

lt.fi/kodin-lajitteluohjeet-sivulta löytyy jokaisen jätejakeen kattavat Joka kodin lajitteluohjeet, joista voi ladata myös pdf-muotoisen yhden sivun yhteenvedon.

